خبر

قرائت گزارش تحقیق و تفحص از مخابرات

رئیس کمیته مخابرات مجلس شورای اسلامی از جمع‌بندی نهایی و قرائت گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت مخابرات ایران تا ماه آینده در صحن علنی مجلس خبر داد. به گزارش مهر، علی مطهری با اعلام این خبر گفت: «رضا تقی‌پور سه‌شنبه هفته گذشته در زمینه گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت مخابرات به اعضای کمیسیون صنایع و معادن پاسخ داد و در مورد ابهامات پیرامون این گزارش توضیحاتی ارائه کرد.» وی افزود: «با حضور وزیر ارتباطات در کمیسیون صنایع و معادن، آخرین جلسه جمع‌بندی گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت مخابرات ایران برگزار شد و این گزارش به زودی در نوبت رسیدگی در صحن علنی قرار می‌گیرد.» گفتنی است اواخر سال ۸۷، تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت مخابرات ایران در ۱۴ محور در دستور کار کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی قرار گرفت.

اجرای طرح هدفمندی تحصیلات تکمیلی

به گفته قائم مقام وزیر ارتباطات با اجرای طرح هدفمندی تحصیلات تکمیلی ICT، دانشجویان کارشناسی ارشد در یک سال ۱۲ میلیون و دانشجویان دکترا ۱۵ میلیون تومان دریافت می‌کنند. به گزارش ایسنا، مهدی اخوان با بیان مطلب فوق افزود: «دانشجویانی که می‌خواهند از این تسهیلات استفاده کنند باید موضوع رساله‌شان در راستای موضوع کارشان باشد؛ به عبارتی دانشجویان عنوان پایان‌نامه خود را هدفمند و بر اساس نیاز صنعت انتخاب کنند که عنوان طرح هدفمندی تحصیلات تکمیلی در ICT است.» وی گفت: «امیدواریم این طرح باعث شود دانشجویان تمایل بیشتری برای ماندن و فعالیت در داخل کشور داشته باشند، چون یکی از دغدغه‌های اصلی دانشجو داشتن درآمد مناسب حین تحصیل است و این کار باعث می‌شود نیروهای متخصص و نخبه در حوزه صنعت به کار گرفته شوند.»

۱۷۵ میلیون دلار فروش محصولات الکترونیک

اتحادیه مصرف‌کنندگان لوازم الکترونیک امریکا از افزایش ارزش محصولات الکترونیک به‌فروش‌رفته در سال ۲۰۱۰ خبر داد. به گزارش خبرگزاری‌ها به نقل از پی‌سی‌ورلد، بررسی‌های جهانی این اتحادیه نشان می‌دهد ارزش محصولات الکترونیک فروخته‌شده در سال ۲۰۱۰ با رشد ۰/۳درصدی به ۱۷۴/۹ میلیارد دلار می‌رسد. این رقم در سال ۲۰۱۱ به ۱۸۲ میلیارد دلار بالغ خواهد شد. همان طور که انتظار می‌رفت فروش خوب رایانه‌های قابل حمل و گوشی‌های هوشمند عامل اصلی این افزایش فروش است. اگرچه رقم رشد این فروش چندان زیاد و قابل توجه نیست، اما با توجه به رکود چندین‌ساله همین میزان کم‌رشد هم موجب خوشحالی و امیدواری فعالان بازار محصولات الکترونیک شده است. پیش‌بینی می‌شود در ۱۸ ماه آینده بازار رایانه‌های لوحی از بیشترین میزان رشد برخوردار باشد و درآمد حاصل از آن در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۲۶ میلیارد دلار برسد. همچنین انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۰ بیش از ۵۴ میلیون گوشی هوشمند عرضه شود. ارزش درآمدی گوشی‌های فروخته‌شده در سال ۲۰۱۱ به ۱۹/۶ میلیارد دلار خواهد رسید.

اتهام هواوی به سرقت اطلاعات از موتورولا

شرکت موتورولا با به‌روز کردن اطلاعات پرونده دوساله خود علیه شرکت چینی هواوی اعلام کرد این شرکت چینی از کارمندان اسبق موتورولا اطلاعات ارزشمندی را به صورت غیرقانونی دریافت کرده است. به گزارش خبرگزاری‌ها به نقل از پی‌سی‌ورلد، این پرونده نخستین بار در سپتامبر ۲۰۰۸ علیه پنج تن از کارمندان اسبق شرکت موتورولا ارائه شد، که چهار نفر از آنها دارای اقامت کشور چین بودند و نفر پنجم نیز اقامت کشورهای چین و امریکا را داشت. بر اساس این پرونده گفته شده بود این افراد با نقض قانون مالکیت معنوی، اطلاعات محرمانه و حساس موتورولا را به یک شرکت هندی موسوم به Lemko انتقال داده‌اند. اما شرکت موتورولا در تاریخ ۱۶ ژوئیه ۲۰۱۰ پرونده جدیدی را مطرح کرده است که بر اساس آن گفته می‌شود یکی از متهمان به نام «شائول پان» اطلاعات محرمانه موتورولا را در اختیار «رن ژنگفی» موسس شرکت هواوی گذاشته است. در شکایت موتورولا آمده است: متهم «شائول پان» یکی از مهندسان قابل اعتماد مدیر مرکز معماری داخلی محصولات شرکت موتورولا بود و وظیفه توسعه محصولات و فناوری‌های جدید را در این شرکت برعهده داشت اما او به همراه یکی دیگر از متهمان در توسعه محصولات شرکت هواوی نیز نقش داشته است.

۳۸ ایالت امریکا خواستار تعقیب گوگل شدند

کمیته‌ای متشکل از نمایندگان ۳۸ ایالت امریکا گوگل را تهدید به تعقیب قضایی کرده‌اند. به گزارش خبرگزاری‌ها به نقل از وی تری، اعضای این کمیته خواستار دریافت اطلاعات بیشتر در زمینه نحوه جمع‌آوری اطلاعات توسط این شرکت در زمان تکمیل سرویس نمای خیابانی خود هستند. گوگل زمانی که برای این سرویس به عکاسی از خیابان‌های شهرهای مختلف اروپا و امریکا مشغول بود، اطلاعات شخصی و خصوصی مردم را نیز که در حال استفاده از خدمات اینترنت بی‌سیم در اماکن مجاور بودند جمع‌آوری کرده است و همین مساله در شش ماه اخیر به یک جنجال بزرگ برای این شرکت مبدل شده است. مقامات این کمیته که از این قانون‌شکنی گوگل عصبانی هستند، می‌گویند ما تمامی اقدامات لازم را برای یافتن پاسخ‌هایی جامع در مورد چرایی عملکرد گوگل در این زمینه صورت خواهیم داد و از همه مهم‌تر این است که آیا گوگل قبل از استفاده از نرم‌افزار، نمای خیابانی آن را آزمایش کرده بود و از مشکلات آن اطلاع داشت یا خیر.

در دومین جشنواره ارزیابی پایگاه‌های اینترنتی دولتی با عنوان «وب ملی» عنوان شد

رتبه ۱۰۲ ایران در ارائه خدمات اینترنتی

حامد شفیعی

مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون اطلاع‌رسانی الکترونیکی کشور، با هدف افزایش کارآمدی فعالیت‌های دستگاه‌های دولتی و سیاست کاهش تقاضای سفر، دستگاه‌های دولتی را ملزم کرد در یک دوره سه‌ساله اقدام به ایجاد وبگاه‌های اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات کنند. مرحله اول قانون اطلاع‌رسانی الکترونیکی، مرحله دوم ارائه فرم‌های خدمات‌رسانی به صورت الکترونیکی و گام سوم ارائه تمامی خدمات غیرحضوری قابل دریافت از مجموعه حاکمیت است. این قانون در حالی از سوی مجلس، دستگاه‌های دولتی را ملزم کرده است که به گفته مهدی به‌نیافر دبیر علمی دومین جشنواره وبگاه‌های دولتی، ایران در سال ۲۰۰۸ به لحاظ ارائه خدمات در رتبه ۹۶ قرار داشته و در سال ۲۰۱۰ رتبه ما به ۱۰۲ تنزل یافته است. گرچه تاکنون دستگاه‌های دولتی برای ارائه خدمات الکترونیکی در قالب تحقق دولت الکترونیکی اقدام به راه‌اندازی پایگاهای اینترنتی(تارنما) برای ارائه خدمات خود کرده‌اند. اما در این زمینه برخی سایت‌های دولتی با مشکلاتی از نظر کیفی مانند سردرگمی در ارائه اطلاعات و پشتیبانی نکردن از یک مسیر و پیوند خاص مواجه بوده‌اند. از همین رو شورای عالی اطلاع‌رسانی از سال گذشته به منظور ارتقای سطح کیفی پایگاه‌های اینترنتی دولتی برای ارائه خدمات به مردم اقدام به برگزاری جشنواره «ملی جایزه وبگاه دولتی» کرده است؛ جشنواره‌ای که با دسته‌بندی وب‌سایت‌ها، به معرفی برترین‌های آنان می‌پردازد. اینک دومین دوره آن نیز برگزار شد اما با وجود شناخته شدن و فراگیر شدن جشنواره و همچنین اهمیت کسب رتبه برای نهادهای دولتی، در برخی از موارد در بعضی از بخش‌ها تنها یک وب‌سایت حائز رتبه شده است. موضوع رتبه‌بندی و معرفی برترین وب‌سایت‌ها به لحاظ ارائه خدمات، اطلاع‌رسانی، جامع بودن، امنیت تراکنش مالی و تعاملی مختص به ایران نیست؛ گرچه در این حوزه تنها یک بخش آنها ویژه پاسداشت خط و زبان فارسی مختص ایران بوده و در دومین دوره ارزیابی وب‌سایت‌های دولتی، کمیته علمی هیچ وب‌سایتی را شایسته دریافت جایزه ندانست و تنها برخی سایت‌ها را به عنوان پایگاه‌های قابل تقدیر معرفی کرد. با این حال مسابقات و جشنواره‌های جهانی در زمینه ارزیابی و معرفی برترین وب‌سایت‌ها وجود دارد که در برخی زمینه‌ها از جمله وب‌سایت‌های دانشگاهی کشور ایران مورد ارزیابی قرار گرفته است. نکته اینکه در ارزیابی وب‌سایت‌ها استانداردهایی مورد توجه قرار می‌گیرد که از آن جمله می‌توان به استاندارد ECAM کمیسیون وب جهانی و CSIC وابسته به شورای پژوهش ملی اسپانیا اشاره کرد، که تاکنون طبق این استانداردها که وب‌سایت‌های علمی و پژوهشی کشور ما را با دیگر کشورها مورد ارزیابی قرار داده است با نگاهی گذرا می‌توان به روشنی ضعف این وب‌سایت‌ها را در ارائه استاندارد و اصولی اطلاعات، شاخص‌ها و توانمندی‌های علمی دانشگاه‌ها و موسسات مربوطه مشاهده کرد. از طرفی ضعف امنیتی وب‌سایت‌های کشور به ویژه وب‌سایت‌های دولتی موجب شده وب‌سایت‌های دولتی در ارزیابی‌های جهانی رتبه‌های قابل قبولی به دست نیاورند. تنها در یک مورد وب‌سایت شورای عالی اطلاع‌رسانی که مجری برگزاری جشنواره ارزیابی پایگاه‌های اینترنتی دولتی است و یکی از بخش‌های ارزیابی آن نیز امنیت بوده، شش بار مورد هجوم قرار گرفته و تخریب شده است.

تندیس و لوح تقدیر دومین جشنواره ارزیابی وب‌سایت‌های دولتی

مولفه‌های ارزیابی وب‌سایت

رتبه‌بندی سایت‌های اینترنتی موضوع جالب و پایان‌ناپذیری است که منحصر به محدوده جغرافیایی خاصی نمی‌شود. در سراسر دنیا بسیاری از کاربران بر سر این موضوع که کدام سایت اینترنتی رتبه بالاتری دارد یا اینکه کدام سرویس اینترنتی بهترین سرویس‌دهنده است ساعت‌ها با یکدیگر بحث می‌کنند و هر کدام نیز برای اثبات ادعای خود دلایلی می‌آورند. یکی از موارد رتبه‌بندی، استناد به آمار و ارقام ارائه‌شده از سوی مراکز آماری اینترنتی است که معمولاً بر اساس آمارهایشان به رتبه‌بندی سایت‌های اینترنتی می‌پردازند. اما نکته جالب در این است که اگر به سایت‌های آماری مختلف مراجعه کنیم نتایج متفاوت و گاهی متناقض را مشاهده می‌کنیم.

بنا بر اظهارات کارشناسان از آنجا که اینترنت در سراسر جهان و به شکل نامتقارنی گسترش پیدا کرده است و مرکز مشخصی ندارد، هیچ نهاد یا سازمانی نمی‌تواند به تمام آن نظارت داشته باشد، از این رو مراکز آمارگیری بر اساس عملکرد یک گروه نمونه از کاربران اینترنتی گزارش‌های خود را تنظیم می‌کنند و از آنجا که کاربران از نظر مراجعه به سایت‌های اینترنتی، پراکندگی یکنواختی ندارند نتایج حاصل از این آمارگیری‌ها با هم متفاوت هستند. در واقع آماری که سایت‌ها و سرویس‌های آماری ارائه می‌دهند با وجودی که ارزشمند و قابل توجه هستند ولی آمار تقریبی هستند و گاهی دچار خطا می‌شوند؛ مواردی که به گفته کارشناسان حاضر در دومین جشنواره وب برای سایت‌های ایرانی نیز صادق است. به گفته یوسفی مسوول یکی از سایت‌های دولتی تنها راه به دست آوردن آمار صحیح، بررسی سرورهای آن سایت است که عملکرد دقیق سایت را ثبت می‌کنند. البته مدیران سایت‌ها به دلایل امنیتی، تجاری و حرفه‌ای اجازه دسترسی به این سرورها را به دیگران نمی‌دهند. بنابراین تنها راه پی بردن به وضعیت دقیق یک سایت، اعتماد به آمارهای ارائه‌شده توسط مدیران آن است، به شرطی که ایشان در بیان اظهاراتشان صادق باشند. اما موضوع به همین جا ختم نمی‌شود. حتی در صورتی که داده‌های آماری صحیح سایت‌های اینترنتی موجود باشد، باز هم به اشکال مختلفی می‌توان آنها را تحلیل و نتایج متفاوتی برداشت کرد چراکه آمار بازدید و مراجعه به سایت‌های اینترنتی، شاخص‌های متفاوتی دارد مانند تعداد بازدیدکنندگان، تعداد بازدیدکنندگان یکتا، تعداد نمایش صفحات، مدت‌زمانی که برای دیدن صفحات صرف شده، حجم صفحات، میزان انتقال اطلاعات و... مراکز رتبه‌بندی یا آمارگیری هم که اغلب یا وابسته به سایت‌های خاص یا حداقل دارای گرایش‌های خاصی هستند اولویت را به شاخص‌هایی می‌دهند که منافع یا نظرات آنها را بیشتر تامین کند.

چالش‌ها و راهکارهای ارزیابی

بنابر اظهارات شهریاری دبیر شورای عالی اطلاع‌رسانی ایده برگزاری جشنواره ارزیابی وب‌سایت‌های دولتی طی بازدیدی که از کشور ایرلند داشته، به وجود آمده است. بر اساس رتبه‌بندی‌های جهانی و آمارهایی که اتحادیه جهانی ارتباطات راه دور- ITU- ارائه کرده، ایرلند جزء ۱۰ کشور برتر حوزه فناوری اطلاعات است. از این رو این کشور برای ارتقای جایگاه خود به ویژه در حوزه ارائه خدمات الکترونیکی به مردم، مرکزی را برای ارزیابی مجموعه وب‌سایت‌ها ایجاد کرده است. اما چالش اصلی ارزیابی پایگاه‌های اینترنتی در ایران، پراکندگی و تعداد دستگاه‌های سیاستگذار برای طرح الکترونیکی است. با این حال اعضای شورای سیاستگذاری جشنواره سعی بر این داشتند تا حدودی این انسجام و یکپارچگی را برای وب‌سایت‌های دولتی به وجود آورند تا بر اساس آن بتوانند به ارزیابی بپردازند تا به گفته شهریاری براساس آن به یک «الگوی ایرانی از ارزیابی وب‌سایت‌ها» دست یابند. اما به نظر می‌رسد در این زمینه شورای سیاستگذاری با موانعی روبه‌رو بوده به نحوی که شهریاری بیان می‌کند اینکه بتوانیم بیش از ۵۰۰ وب‌سایت را بر اساس ۳۰۰ شاخص بررسی کنیم کار دشواری است و آنچه در روش طراحی‌شده به دست می‌آید این است که چه کسانی در ترکیب برندگان دومین جشنواره طبقه‌بندی می‌شوند. ارزیابی وب‌سایت‌های دولتی در حالی صورت می‌گیرد که ایران به لحاظ ارائه خدمات الکترونیکی و تحقق دولت الکترونیکی در جایگاه مناسبی در سطح دنیا قرار ندارد. موضوعی که مهدی به‌نیافر دبیر علمی دومین جشنواره وب‌گاه‌های دولتی نیز با اشاره به آمار ارائه‌شده از سوی نهادهای بین‌المللی در خصوص جایگاه ایران به لحاظ ارائه خدمات در سال ۲۰۱۰ بیان می‌کند. در خوشبینانه‌ترین حالت باید بگوییم همسایگان گوی سبقت را از ما ربوده‌اند. بنابراین باید روی بحث اطلاع‌رسانی تاکید کنیم و به تعاملات سازمان در این راه بیندیشیم. از این رو او توجه به استانداردهای بین‌المللی را برای ارتقای کیفیت و تسریع در ارائه خدمات الکترونیکی مورد تاکید قرار می‌دهد. کارشناسان مسائل استاندارد وب‌سایت بیان می‌کنند استانداردها کمک می‌کند تا مطمئن شویم تمام افراد به اطلاعاتی که ما تامین می‌کنیم، دسترسی دارند و از طرفی استانداردها همواره توسعه وب را سریع‌تر و لذت‌بخش‌تر می‌کند. در عین حال استانداردها چیزهای زیادی برای عرضه کردن دارند و مطابقت با استانداردها، استفاده از وب را برای افراد با نیازهای خاص ساده‌تر می‌کند. یوسفی کارشناس اینترنت معتقد است در شرایط فعلی فضای مجازی (وب) و شرایط واقعی ایران، دو مساله مهم باید مورد توجه قرار گیرد؛ نخست آنکه با توجه به سرعت غیرقابل تصور در پیشرفت اینترنت به ویژه وب و ارائه خدمات به کاربران در جهان و همچنین جوان بودن این فناوری- وب- در ایران، بیشترین انرژی و توان مدیران بخش‌های مختلف این فناوری و از جمله سرویس‌دهندگان، باید کم کردن فاصله ما با جهان و توسعه خدمات با سطح بالاتر به کاربران برای رسیدن به سطح حرفه‌ای دنیا باشد، تا حدی که به راحتی بتوانیم قدرت رقابت جهانی بیابیم. مساله دوم، توجه به شرایط فعلی و حساسیت‌های موجود است. در این زمینه باید بخش‌های مختلف در این فناوری بیشتر به آینده‌نگری و حفظ منافع جمعی خود و دیگر همکاران بیندیشند.

گذرگاه قانون

آی‌تی و سند چشم‌انداز ۲۰ساله

شرق: گسترش آگاهی و دسترسی فعالان اقتصادی، مدیران، دستگاه‌های اجرایی و کارشناسان و صاحب‌نظران فناوری اطلاعات و ارتباطات به مجموعه منسجمی از قوانین، مقررات و ضوابط ناظر بر حیطه فعالیت آنها زمینه‌ساز کاهش خطاهای تصمیم‌گیری و هزینه‌های مبادله در فعالیت‌های اقتصادی است. کشور ایران نیز به این منظور از سال ۸۱-۸۰ که فعالیت خود را برای توسعه کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات با عنوان «تکفا» در کشور آغاز کرد - گرچه از سال ۱۳۷۷ در راستای مدیریت و راهبری اطلاعات در کشور نهادی برای این منظور تعیین شد اما فعالیت رسمی برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور از سال ۸۱ آغاز شد- در ابتدا برای اجرایی کردن پروژه‌های خود اقدام به تهیه، تدوین و تصویب قوانین و آیین‌نامه‌هایی برای علمیاتی شدن پروژه‌ها کرد؛ گرچه در این مدت، برخی از آیین‌نامه‌ها و قوانین به فراموشی سپرده شد و هرگز در دستور کار قرار نگرفت، اما با این حال وجود این قوانین و آیین‌نامه‌ها می‌تواند در پاره‌ای موارد خلأهای مدیریتی را برطرف کند. در این میان شاید این دو سند مهم‌ترین اسناد بالادستی برای تصویب قوانین و آیین‌نامه‌ها باشد؛ یکی سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و دیگر سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی. وجود هر دو این اسناد برای طرح‌ها، لوایح و آیین‌نامه‌هایی که به قانون تبدیل شدند، بسیار مهم و اثرگذار است. به عبارتی دستیابی به اهداف متعالی مطرح در اسناد یادشده، نیازمند تکمیل، تدوین و اجرای برنامه‌های راهبردی و اجرایی پایین‌دستی است. از همین رو با توجه به استراتژیک و مهم بودن مباحث فناوری اطلاعات و ارتباطات و تنوع قوانین و مقررات مرتبط، این نیاز احساس شد که بار دیگر با یادآوری اسناد، قوانین و آیین‌نامه‌ها توجه مدیران را به اهمیت موضوع جلب کرده و همچنین جایگاه و وضعیت فعلی خود را نسبت به آنچه در اسناد بالادستی آمده بسنجند. به همین دلیل در این ستون با مروری کوتاه بر مجموعه‌ای مشتمل بر قوانین، مصوبات و آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط با توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، آخرین تغییرات، تنقیح و تدوین ارائه می‌شود.

سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور با عنوان «چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری خورشیدی» در سیزدهم آبان‌ماه سال ۱۳۸۲ ابلاغ شد. براساس این سند جامعه ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت که از آن جمله می‌توان به برخورداری از دانش پیشرفته، توانایی در تولید «علم و فناوری»، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی و تولید ملی و دست‌یافتن به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تاکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل اشاره کرد. پس از این موارد یکی از ابزارهایی که در برنامه توسعه چهارم برای تحقق این اهداف به صورت مستقیم مورد تاکید قرار گرفت، استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای پیشبرد و تسریع در اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ساله است.

دنیای نرم‌افزار

نابودی برنامه‌های جاسوسی به کمک نرم‌افزار

شرق: ویروس‌ها و نرم‌افزارهای مخرب جاسوسی همیشه به عنوان تهدیدی برای سیستم‌های کامپیوتری محسوب می‌شوند. این نرم‌افزارها علاوه بر آسیب رساندن به سیستم عامل‌ها موجب کندی کارکرد نرم‌افزارها و ویندوز نیز می‌شوند. این گونه نرم‌افزارها که توسط برنامه‌نویسان حرفه‌ای به منظور سوءاستفاده از اطلاعات شخصی کاربران یا به منظور آسیب‌رسانی به یک سیستم عامل با اهداف مشخصی نوشته می‌شوند، سالانه ضررهای مالی زیادی را برای کاربران و حتی شرکت‌های بزرگ نرم‌افزاری به بار می‌آورند که در بعضی از موارد موجب نابودی اعتبار بسیاری از مراکز کامپیوتری نیز می‌شوند. یک سیستم سالم همانند یک انسان کاملاً سالم است و همان‌طور که بهترین راه برای انسان حفظ سلامتی پیش از ابتلا به بیماری است، در سیستم‌های کامپیوتری بهترین راه پیشگیری قبل از درمان است. این پیشگیری امروزه به وسیله نرم‌افزارهای ضدجاسوسی و آنتی‌ویروس‌ها انجام می‌شود. نرم‌افزارهای متعددی برای این کار توسط بزرگ‌ترین شرکت‌های نرم‌افزاری طراحی شده‌اند که هر یک از آنها دارای ویژگی خاص مربوط به خود است. تعدادی از این نرم‌افزارها به صورت کلی و همه‌جانبه از سیستم مراقبت می‌کنند، تعدادی دیگر تنها برای مقابله با ابزارهای جاسوسی طراحی شده‌اند، تعدادی دیگر علاوه بر حفظ و نگهداری سیستم به مدیریت آن توسط کاربر نیز یاری می‌رسانند. در این مطلب شما را با یکی از نرم‌افزارهایی که به منظور مقابله با برنامه‌های جاسوسی طراحی شده است آشنا می‌کنیم.

Spy Emergency که از انتشار نگارش هفتم آن مدتی نمی‌گذرد، نام نرم‌افزاری است که به منظور نابودی برنامه‌های جاسوسی به صورت کاملاً حرفه‌ای طراحی شده است. این نرم‌افزار با حفاظت از سیستم و تحت مراقبت قرار دادن فایل‌ها به صورت مداوم به کاربران کمک می‌کند تا دچار برنامه‌های جاسوسی و ویروس‌ها نشوند. همچنین این نرم‌افزار علاوه بر نابودی برنامه‌های جاسوسی از ورود دیگر برنامه‌های مخرب همانند ویروس‌های تبلیغاتی، کرم‌های اینترنتی، برنامه‌های دزدی هویت و... نیز به سیستم جلوگیری می‌کند. از ویژگی‌های این نرم‌افزار می‌توان به این موارد اشاره داشت:

پشتیبانی از مرورگرهای Internet Explorer و Mozilla Firefox و Opera، قابلیت جست‌وجو در حافظه اصلی سیستم، قابلیت جست‌وجو در رجیستری و یافتن کلیدهای مربوط به نرم‌افزارهای جاسوسی شناخته‌شده و پاکسازی آنها، قابلیت استفاده از برنامه به صورت خط فرمان، چک کردن کوکی‌هایی که در سیستم شما در حال فعالیت هستند، دارای قسمت اصلی کنترل نرم‌افزار به صورت کاملاً گرافیکی، جلوگیری از ورود فایل‌هایی که قصد عملیات دزدی (hijacking) را دارند، قابلیت به روزرسانی خودکار پایگاه داده‌های نرم‌افزار، پشتیبانی از عملیات زمان‌بندی در نرم‌افزار برای اعمال وظایف مختلف در برنامه، دارای پوسته‌های زیبا و متنوع برای زیباسازی برنامه با توجه به سلیقه کاربر و ده‌ها ویژگی برتر دیگر. گفتنی است علاقه‌مندان به کسب اطلاعات بیشتر در خصوص نرم‌افزار فوق و همچنین دانلود رایگان آن می‌توانند به سایت p30world.com مراجعه کنند.

ترفند

یک آنتی‌ویروس قوی بسازید

کسری مقبلی

شاید برای شما نیز پیش آمده باشد که سیستم‌تان رفتار عجیبی را در پیش گرفته است که حس می‌کنید این مشکل ناشی از ویروس باشد. اما با وجود نصب آنتی‌ویروس به روز، آنتی‌ویروس واکنشی نشان نمی‌دهد یا اینکه ویروس باعث غیرفعال شدن آنتی‌ویروس شده است یا اجازه نصب برنامه‌های امنیتی را نمی‌دهد. در این مواقع چاره‌ای نیست و باید خود آستین بالا زده و ویروس را نابود کنیم. در این مطلب قصد داریم به معرفی کار با یک ابزار جانبی بپردازیم که از طریق آن می‌توانید به هر آن چیزی که روی ویندوز شما در حال فعالیت است پی ببرید و در نتیجه رد ویروس را به راحتی بگیرید.در ابتدا نیازمند یک ابزار کم‌حجم و قابل حمل به نام Autoruns هستیم. کار این برنامه نمایش تمامی نرم‌افزارها، فایل‌های Codec، Dllها و سایر فایل‌های اجرایی ویندوز است. بنابراین ابتدا Autoruns را با حجم تقریبی ۶۰۰ کیلوبایت از آدرس زیر در سایت مایکروسافت دانلود کنید:
http://technet.microsoft.com/en-au/sysinternals/bb963902.aspx

پس از دانلود فایل، آن را از حالت فشرده خارج کرده و برنامه را با دو بار کلیک روی فایل autoruns.exe اجرا کنید. اما روش استفاده از این فایل به این صورت است که پس از اجرای برنامه روی دکمه Agree کلیک کنید تا وارد محیط برنامه شوید. گفتنی است این برنامه دارای چندین تب است که در هر تب فایل‌های اجراشده مربوط به هر مورد قابل مشاهده است. در تب Everything تمامی برنامه‌ها و فایل‌های فعال قابل مشاهده هستند. روش کار کلی نرم‌افزار به این صورت است که اگر می‌خواهید یک نرم‌افزار یا فایل، تنها در راه‌اندازی مجدد سیستم اجرا نشود تیک کنار آن را بردارید. دقت کنید که در همان لحظه فعالیت برنامه متوقف نمی‌شود و پس از اولین Restart سیستم، فایل اجرا نخواهد شد. اما اگر می‌خواهید فایل به هیچ وجه اجرا نشود و کاملاً از لیست Autoruns پاک شود روی آن راست‌کلیک کرده و سپس Delete را انتخاب کنید. اما برای پی بردن به برنامه‌های ویروسی و تفکیک آنها از برنامه‌های مربوط به ویندوز و برنامه‌های سالم دیگر، باید به قدر کافی آزمایش کرده باشید و تجربه به دست آورده باشید. اما در اینجا به ذکر چند نکته در مورد تشخیص برنامه‌های سالم از ناسالم می‌پردازیم.

۱- اصولاً برنامه‌هایی که در ستون‌های Publisher و Description دارای اطلاعاتی نباشند بسیار مشکوک به ویروس هستند، چراکه دارای هویت نیستند.

۲- اگر نام برنامه برای شما آشنا بوده با اطمینان نمی‌شود گفت که ویروس نیست. در بیشتر مواقع ویروس‌ها با نام‌هایی ظاهر می‌شوند که بخشی از تشکیلات ویندوز تصور می‌شوند، مانند Diskfix، SearchHelper و...

۳- ویروس‌ها معمولاً در تب Logon قرار می‌گیرند اما دقت داشته باشید نه برای همیشه.

۴- همواره به تاریخ ایجاد و تغییر فایل‌ها که در Properties هر فایل در قسمت Modified درج می‌شود توجه کنید. اگر تاریخ ایجاد آن به چند روز پیش برگردد باید تا حد زیادی به آن مظنون شوید.

۵- به مسیر فایل نیز نگاه کنید. در اکثر مواقع ویروس‌ها در مسیر C:\WINDOWS یا C:\WINDOWS\system32 ذخیره می‌شوند.

۶- به آیکون فایل در سمت چپ نام برنامه نیز نگاه کنید. ویروس‌ها معمولاً دارای آیکون‌های ویندوزی آشنا هستند. در پایان اگر هنوز مشکوک هستید روی آیتم مورد نظر در نرم‌افزار راست‌کلیک کرده و روی گزینه Search Online کلیک کنید تا هویت فایل به صورت آنلاین از طریق اینترنت بررسی شود. سیستم خود را پاکسازی کنید. وقتی شما مطمئن شدید که مظنون‌تان ویروس است به ترتیب زیر عمل کنید.

۱- آیتم مورد نظر را در نرم‌افزار Autoruns پاک (Delete) کنید.

۲- پروسه‌های مربوطه را در Task Manager با فشردن کلید End Proccess قطع کنید.

۳- فایل‌های EXE یا DLL که مسیرشان را قبلاً مشاهده کردید، پیدا و پاک کنید یا به صورتی قرنطینه کنید که نتوانند به صورت خودکار اجرا شوند.

۴- سیستم را Restart کنید. پس از Restart سیستم موارد زیر را چک کنید. ۱- در نرم‌افزار Autoruns ببینید که آیتم‌های مورد نظر دوباره برگشتند یا خیر. ۲- در Task Manager ببینید پروسه‌های مربوط به ویروس وجود دارند یا نه.

۳- آیا رفتارهایی که شما را به ویروسی بودن سیستم‌تان مظنون کرده هنوز وجود دارند؛ به عنوان نمونه پیغام‌های خطای مختلف؟ اگر پاسخ سوال‌های بالا منفی باشد باید خوشحال باشید که خودتان بدون آنتی‌ویروس سیستم‌تان را پاک‌سازی کرده‌اید.

شایان توجه است که این آموزش شاید برای همه افراد کارساز نباشد و کاربران حرفه‌ای هستند که با صبر و حوصله و کسب تجربه کافی به انجام مراحل می‌پردازند. باید توجه داشته باشید که در بعضی مواقع پاکسازی ویروس‌ها سخت‌تر از آنچه هست که گفته شد و احتمالاً مجبور می‌شوید چندین بار مراحل بالا را تکرار کرده و هر بار با دقت بیشتری در مورد آیتم‌های مظنون خود تحقیق کنید.